

ANALYSE

Efter udligningsreform følger kampen for at få hævet serviceloftet

Reformen flytter penge fra de mere velstående til de vanskeligt stillede kommuner. Men aftalen betyder ikke flere penge til velfærd.

Med finansminister Nicolai Wammen i spidsen ankommer repræsentanter fra partierne bag udligningsreformen til pressemøde den 5. maj.

Philip Davali/Ritzau Scanpix

★ VELFÆRD

ur@arbejderen.dk

Et flertal af Folketingets partier nåede i sidste uge til enighed om en reform af det kommunale udligningssystem. Reformen skal sikre det økonomiske grundlag for en mere ensartet velfærd rundt omkring i landets kommuner.

Med aftalen bliver der flyttet penge fra de mere velstående kommuner til mere fattige udkantskommuner. Der bliver flyttet omkring 1,4 milliarder kroner til landets 30 yderkommuner.

Aftalen betyder, at nogle af de fattigste kommuner med en slunken kommunekasse vil få flere penge til velfærd. Men samlet set udvider reformen ikke kommunernes muligheder for at forbedre velfærd.

Det skyldes, at der intet er ændret ved det såkaldte serviceloft, der sætter en grænse for, hvor meget den enkelte kommune må bruge på velfærd, uanset hvor mange penge de har i kassen. Overskrider kommunerne serviceloftet, vander der hårde økonomiske sanktioner.

Nu, hvor udligningsreformen er på plads, gælder det kampen om at få hævet serviceloftet og få gjort op med straffesystemet, fastslår FOA.

Der er en hel del kommuner, der skal betale for den her reform, som slet ikke har penge til overs.

JETTE GOTTLIEB, ENHEDSLISTEN

– Der er endnu ikke skabt mulighed for, at alle kommuner får reel mulighed for at ansætte flere medarbejdere i takt med, at der kommer flere børn og ældre. Det sker først ved forhandlingerne om kommunernes økonomi i 2021, og hvis der sker en forhøjelse af det kommunale serviceloft. Så de forhandlinger har vi nu øjnene stift rettet mod, siger Thomas Enghausen, næstformand i FOA.

Det forventes, at forhandlingerne mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om næste års økonomiske rammer starter om kort tid.

ENHEDSLISTEN OG DF ER IKKE MED

Det, at reformen af udligningssystemet ikke indeholder noget om serviceloftet, er en væsentlig årsag til, at Enhedslisten og Dansk Folkeparti ikke er med i aftalen.

– Man ville under ingen omstændigheder være med til at skrive ind i aftalen, at serviceloftet skulle udvides. Vi prøvede at få en formulering med om, at serviceloftet som minimum skulle følge den demografiske udvikling (ændringer i antallet af børn og ældre – red.), men det blev afvist, siger Dansk Folkepartis finansordfører Rene Christensen til partiets netmedie Ditoverblik.dk.

”Serviceloftet er fuldstændig intakt. Det betyder, at den omfordeling fra den ene kommunekasse til den anden kommunekasse, som følger af forliget, ikke vil munde ud i mere velfærd i kommunerne samlet set. Det skyldes, at alle kommunerne er underlagt et loft over, hvor mange penge de må bruge på vel-

færdsydelser, så hvis udgifterne stiger i en kommune, så skal de falde i en anden kommune”, skriver Enhedslisten i en redegørelse for årsagerne til, at partiet ikke er med i aftalen.

Så der er lagt op til kamp om de økonomiske rammer, når Kommunernes Landsforening mødes med regeringen til forhandlinger om næste års økonomi. Ved de forhandlinger skal der helt ekstraordinært også ses på kommunernes økonomi i 2020, hvor kommunerne har haft mange ekstraordinære udgifter på grund af coronaepidemien.

Indtil videre har regeringen meldt ud, at de ekstra udgifter på grund af coronaepidemien ikke er underlagt serviceeftersynet. Det skal forhindre, at kommunerne er nødt til at skære ned på andre områder på grund af coronakrisen. Men hvad staten konkret skal dække af kommunernes coronaudgifter, bliver en del af økonomiforhandlingerne.

OMFORDDELING FRA ØST TIL VEST

Bag aftalen om udligningsreformen står regeringen, Venstre, Radikale, SF og Alternativet.

Reformen betyder, at der indføres et fælles udligningssystem for hele landet. Tidligere har der eksisteret en særlig udligning for kommunerne i hovedstadsområdet. Den afskaffes nu. Det gør det muligt at øge omfordelingen fra hovedstadskommunerne og Nordsjælland til resten af landet.

I alt 26 kommuner kommer til at betale samlet set 1,2 milliarder kroner ekstra i udligning. Nogle af de kommuner, der skal betale mest, er Gentofte, Rudersdal, Vallensbæk, Hørsholm og København.

Modsat får 72 kommuner ekstra penge som følge af den ændrede udligning. Blandt de kommuner, der får mest ud af ændringerne, er Læsø, Samsø, Ærø,

Vesthimmerland, Guldborgsund og Norddjurs.

Med reformen ændres en række kriterier for udligningen mellem kommunerne. Blandt andet reduceres udlændingeudligningen, der kompenserer kommuner med mange udlændinge, til omkring det halve. Der indarbejdes et nyt kriterie for middelevetid, og antallet af børn og ældre kommer til at vægte mere. Samtidig tilgodeses kommuner med lavt beskatningsgrundlag.

Aftalen indeholder også en række særlige tilskudsordninger til vanskeligt stillede yder- og ø-kommuner samt de dårligst stillede hovedstadskommuner.

IKKE KUN RIGE SKAL BETALE

Selvom Enhedslisten er enig i behovet for en mere fair fordeling mellem de 98 kommuner, har partiet valgt at stå uden for aftalen.

– Det er positivt, at der flyttes penge fra de rigeste kommuner til de fattigste, og at der flyttes penge fra øst til vest. Men vi er bestemt ikke enige i, at der ligefrem er velfærd tilovers i hele 26 kommuner, som regeringen øjensynligt mener, siger Jette Gottlieb, Enhedslistens kommunalordfører.

– Der er en hel del kommuner, der skal betale for den her reform, som slet ikke har penge til overs. Det er kommuner, som i forvejen mangler pædagoger til børnene, og hvor der i forvejen mangler tid i ældreplejen. Det risikerer vi, bliver værre nu, og så er opgaven jo ikke løst, tilføjer hun.

Jette Gottlieb peger på, at kommuner som for eksempel Kolding og Horsens, der har skåret på velfærden i de seneste år, og hvor indbyggerne har en lavere gennemsnitsindkomst end landsgennemsnittet, skal af med penge.

Kolding skal betale 20,8 millioner ekstra på grund af reformen, mens Hor-

sens skal af med 29,5 millioner. Modsat får nabokommunen Vejle, hvor indkomsterne er højere og skatten er lavere, tilført 115,7 millioner kroner ekstra.

Derudover hæfter Enhedslisten sig ved, at de ikke har kunnet få en garanti for, at de allerfattigste kommuner ikke ender med at få en ekstraregning, trods intentionerne om det modsatte, hvis for eksempel der kommer langt flere ældre.

Mange elementer i reformen var også indeholdt i det udspil til reform, som regeringen fremlagde i slutningen af januar. Blandt de væsentligste ændringer er, at staten kaster flere penge ind i reformen, end regeringen oprindeligt lagde op til. Og så er udlændingeudligningen til kommuner med mange indbyggere med udenlandsk baggrund blevet mere end halveret.

Det sidste har været et krav fra ikke mindst Dansk Folkeparti og Venstre. Dansk Folkeparti er dog fortsat ikke tilfreds med, at reformen sender 2,6 milliarder kroner til kommuner med mange udlændinge. Det er partiets andet argument for ikke at være med i aftalen.

Stod det til Dansk Folkeparti, skulle antallet af udlændinge slet ikke være et kriterium for omfordeling, understreger Rene Christensen.

ROS FRA UDKANTS DANMARK

Fra flere af de organisationer, der kæmper yderområdernes sag, er der ros til aftalen.

– Med aftalen er der taget et stort skridt nærmere et land i bedre balance. I forhold til regeringens tidligere udspil så er statens bidrag steget, siger formanden for Landdistrikternes Fællesråd Steffen Damsgaard.

Læs resten af artiklen på arbejderen.dk

ABONNÉR NU!

kun 100 kr om måneden

arbejderen.dk/abo

Fordi det ikke er lige meget, hvor du læser dine nyheder